

## บทที่ 5

### สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

#### 5.1 สรุปผลการวิจัย

- 1) ปริมาณฟอสฟอรัสที่ปลดปล่อยออกมาในแหล่งรับน้ำตามธรรมชาติมาจากพื้นที่กิจกรรมมากกว่าแหล่งชุมชน และฟาร์มปศุสัตว์
- 2) ปริมาณฟอสฟอรัสในน้ำเสียจากชุมชนทั่วประเทศมาจากกิจกรรมอื่นๆในชีวิตประจำวันมากกว่ากิจกรรมการซักผ้าโดยใช้ผงซักฟอก นอกจากนี้ปริมาณฟอสฟอรัสในน้ำเสียจากการใช้ผงซักฟอกสูตรฟอสเฟต สูตรซีโอไลต์และสูตรผสมมีค่าไม่แตกต่างกัน
- 3) ปริมาณฟอสฟอรัสจากฟาร์มปศุสัตว์ 3 ชนิดจะมีสัดส่วนอยู่บนพื้นฟาร์มมากกว่าในน้ำเสีย
- 4) ปริมาณฟอสฟอรัสในน้ำเสียจากฟาร์มปศุสัตว์ทั่วประเทศมาจากฟาร์มเป็ดมากที่สุด รองลงมาเป็นฟาร์มสุกรและฟาร์มโคนม

#### 5.2 ข้อเสนอแนะ

- 1) ข้อมูลพื้นฐานของแหล่งชุมชน ฟาร์มปศุสัตว์และพื้นที่กิจกรรมไม่เป็นข้อมูลที่มาจากฐานของปีเดียวกัน จึงควรศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม
- 2) ควรจะศึกษาวิจัยปริมาณฟอสฟอรัสในแหล่งกิจกรรมซึ่งเป็นแหล่งที่มีการใช้ฟอสฟอรัสในปริมาณสูง ในพื้นที่ปลูกผักประเภทอื่นๆ
- 3) การศึกษาปริมาณฟอสฟอรัสจากแหล่งปศุสัตว์ ควรศึกษาให้ครอบคลุมทุกฤดูกาลรวมทั้งศึกษาจากพื้นฟาร์ม
- 4) ควรศึกษาแนวโน้มการเพิ่มปริมาณฟอสฟอรัสจากแหล่งชุมชน พื้นที่กิจกรรม ฟาร์มปศุสัตว์และอุตสาหกรรม เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ออกเป็นข้อกำหนดที่เกี่ยวกับปริมาณฟอสฟอรัสของมาตรฐานน้ำทิ้ง

5) จากการวิจัยพบว่าผงซักฟอกทุกสูตรให้ปริมาณฟอสฟอรัสในน้ำทิ้งไม่แตกต่างกัน จึงน่าจะมีการปรับปรุงสูตรให้มีปริมาณฟอสฟอรัสต่ำกว่านี้ โดยคุณภาพและราคาที่เหมาะสม